

Voorwerpen van Indische Kunstnijverheid.

wonderschoonen indruk het glatte gepolijste of even zichtbaar geciseleerde koper kan maken indien de vorm zuiver is en de strakke en zich welvende lijnen ongezoekt in elkaar overgljden. Hierin uit zich wel het sterkst de onbevangenheid van de rijke en pretentiellooze kunstenaarsziel, waaraan wij ook de heerlijke vormen van Chineesch en Japansch porcelein danken. In kleur spreekt het sterkst het kwispedor, vervaardigd uit een alliage van zilver en koper, een metaal, dat wij onder de aandacht willen brengen van onze zilversmeden en dat juist om zijn kleur verre te verkiezen is boven het veel kostbaarder vermeille — zooals bekend is, zilver zóó in het vuur verguld, dat de oppervlakte een menging van goud en zilverkleur krijgt — omdat het zich krachtiger en pittiger voordoet, terwijl vermeille iets slaps en looms heeft.

Sirihstellen met hun verschillende potjes en kommetjes zijn er verscheidene, hierbij vooral te noemen een rijk geciseleerd koperen kistje, waarvan de vlakken, anders wel wat eentonig, vernuftig gebroken worden door op de juiste plaats aangebrachte rozetjes; en onder de bijbehorende doosjes, enkele met draken en vogels, evengoed van teekening als de Japansche.

N°. 296. ZILVEREN ARMRING
VAN PASOEMAH LEBES.

Om de pinang of betelnoot en de gambirkoekjes — geperste bladeren en takjes van de gambirplant — te snijden, gebruikt men daarvoor speciaal vervaardigde notensnijders (Katjib). Natuurlijk zijn de beste ijzeren instrumenten van dien aard weer uit Java afkomstig. Met koper of goud geincrusteerd in vogelbek, paarden of drakenkop vorm, een

daarvan zeer precieus door een het vogel-oog nabootsend robijntje, een andere eigenaardig door de imitatie van een wajangpoppenkop maken zij allen den indruk van groote sierlijkheid en gemakkelijk te hanteeren te zijn, een derde, waarschijnlijk een der oudste, in den vorm van een drakenkop rijk golvende van lijn als uit opgaande vlammen gebeeld met zorgvuldige verdeling van dunne gouden incrustatielijntjes, en no. 13 heel precieus door rondom de einden van het handvat gezette zeer kleine bleekroode robijntjes die het als met miniatuur vorstenkroontjes afsluiten. Al deze instrumenten ten gebruike van vorsten of regenten. De gewone inlander gebruikt voor het kleinmaken van zijn gambir of pinang een hoornen vijzeltje dat hij meestal bij zich draagt. Naast de reeds bovengenoemde strootjeskokers vermelden wij ook de eenvoudige sigarenkokers van meerendeels Bangkasch of Bilitoengsch tin of die van bamboe, waarvan eenige bedekt met kunstig filigrain werk. Dit laatste is wel de zwakste zijde van de Indische metaalbewerkingskunst. Heel wat fraaier is een gouden, geheel opengewerkt amber bolletje, geen filigrain, waarin de teere blaadjes der vierbladige bloemetjes zoo gracielijk zich naar elkaar buigen en de openingen fijne ruitjes en driehoekjes vormen van groote zuiverheid.

Voor huiselijk gebruik dienen de verschillende koperen ketels waarbij vooral een roodkoperen keteltje onze bewondering trok, in zijn soort een prachtstuk. De deksel met zijn stompen vorm zet volmaakt de flauwe glooiing van den breedten ketelzak voort, het tuitje is er op de juiste plaats aangelascht en zoo natuurlijk er uit opgegroeid als de tak aan een boomstam. Heel naif dienen tot ornamentatie rondlopende rijen van kleine hamerslagen, een model voorwerp voor een school van metaalbewerking. Als men nu weet dat een inlandsche koperslager slechts deze gereedschappen tot zijn beschikking heeft: vier groote en kleine hamers, een ijzeren aanbeeld, een schaar, een nijptang, een passer, een smeltkroes, een blaasbalg en een pook en een werkmán bij geregelden afzet hoogstens f 0.12 — zegge twaalf cent — per dag verdient dan is het niet noodig er

N°. 13. KAJEB VAN VERGULD
IJZER. H. 19 CM.